

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΕΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΑΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Γ.Δ.ης Κ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: AN. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

E.Y.ΔημΚ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΓΥΡΟΙΟΥΛΟΥ
COMPENDIUM DE REGULIS ET FORMIS RATIOCINANDI
PER IOHANNEM ARGYROPULUM EX OMNIBUS REGULIS
BREVITER EXCERPTUM ATQUE COMPOSITUM
GRATIA PHYLIPPI VALORII DISCIPULI SUI

De universalibus.

Universalia seu predicabilia non transcendentia sunt quinque, Genus, Differentia, Species, Proprium et Accidens. Genus est id quod de pluribus differentibus specie hoc ipso quid est predicatur. Genus aliud est generalissimum, quod quidem tantum est genus, et nunquam est species; propterea quia supra se non habet aliud quid uti genus, ut substantia, qualitas et similia, aliud subalternum, quod quidem et genus et species est. Species ad superum, genus ad infera, ut animal, scientia et similia. 10

Species est id quod subicitur generi, uel quod de individuis sine ullo medio predicatur. Species alia est specialissima: que quidem species tantum est, ut Homo, Equus, Albedo et quicquid est tale, alia subalterna, que quidem et species est et genus; perinde atque subalternum genus, ut 15 animal scientia, color et quicquid est simile.

¶ Differentia est id quo quipiam ab alio differt uel φ. 1^η quo species genus excedit vel quod hoc ipso quale est in essentia, de quibus dicitur predicatur. Differentiae alia separabilis est, ut ambulatio, somnus et similia, alia inseparabilis, cuius alia per accidens est, qualis est nigredo Ethiopis et albedo cerusae, alia per se, que quidem sola gene-

Περιλαμβάνεται ἐν τῷ κώδικι 1288 τῇς ἐν 'Ρόμῃ 'Αγγελικῇς βιβλιοθήκῃ, φ. 1 - 39, αἰῶνος 1ε'.

rum diuisiua est et specierum constitutiua, qua propter et specifica nuncupatur, ut rationale et irrationalis; hominis illud, hoc beluae talis est differentia.

Proprium est id quod alicui uniuersali consistit uel per se accidit. Proprium aliud alicui quidem uti dictum est soli accidit, non tamen cuilibet competit eorum quae sunt sub illo, quale est mederi respectu hominis, citharamque pulsare. Aliud alicui quidem accidit et cuilibet eorum competit, que sub illo sunt collocata. Non tamen illi accidit soli, ut bipes ac quadrupes. Illud enim homini, hoc leoni competit: hoc modo proprium est. Aliud et soli accidit tali atque omnibus quidem competit, quae sunt sub illo et semper etiam competit risibile hoc modo hominis et rugibile leonis proprium est. Hoc et proprie proprium dicitur et || mutuam cum eo cui competit suscipit predicationem. Quicquid enim est homo risibile est et quicquid est risibile homo est.

Accidens est id quod adesse et abesse potest sine subiecti corruptione et quod eidem inesse potest et non inesse. Hoc duplex est. Aliud enim est separabile, ut somnus, ambulatio et similia, aliud inseparabile, ut albedo respectu cerusae et nigredo respectu corui et Ethiopis atque picis. Id libere cogitatione abesse potest sine subiecti corruptione.

De predicamentis.

Predicamentum est inter conceptus ordo superos inferosque quo superi predicati inferi subiecti natura subeunt roborem. Predicamenta in quibus sunt ea quae diximus predicabilia decem sunt, substantia, qualitas, quantitas, ad aliquem seu relatio, ubi, quando, habere, situm esse, agere, pati. Ad quae sane conceptus omnis haud transcendens

11. Ἐν τῇ φιλολογίᾳ χειρὶ. — Aliud soli accidit tali atque omnibus quidem competit quae sunt sub illo, non tamen semper quo pacto canities homini competit. aliud ^{et} A soli

reducitur substantia, ut homo, bos, equus; quantitas, ut numerus, linea, superficies, qualitas, ut caliditas, albedo, dulcedo, amaritudo; relatio, ut paternitas, filiatio, similitudo ac dissimilitudo; ubi, ut in foro, in templo, Floren- 2 tiae, Romae; quando, ut hodie, cras, || kalendis, nonis, 5 idibus et quicquid his simile; habere, ut indutum esse, armatum et id genus; situm esse, ut iacere, stare atque sedere; agere, ut incidere, urere, pungere, atque uincere; pati, ut incidi, uri, pungi et uinci. Atque cum per se quidem horum singula concipiuntur aut dicuntur, nulla prorsus 10 inde sit aut affirmatio aut negatio; cum autem inter sese connectuntur, affirmatio continue pululat aut negatio.

De substantia.

Substantiae alia est corpus, alia corporis expers; corpus aliud est animatum, aliud inanimatum; animatum aliud est 15 sensituum, aliud non sensituum; sensituum quod quidem est animal, aliud particeps, aliud expers est rationis; particeps roboris, aliud mortale, aliud immortale est. Illic est homo sub quo sunt singuli homines, ut Cicero, Scipio, Plato, hic cœlum, sub quo tamque specie cœlum hoc est et partes ipsius rationes similes subeuntes. Expers autem rationis belua est, sub qua per differentias diuersas species multorum animalium singulē collocantur, ut equus, bos, asinus, leo, quae species speci- 20 alissime sunt, ut et homo, sub quibus singulis individua collo- cantur || solo numero differentia, sub equo hic equus et ille, 25 et boue his bos et ille, et eodem in ceteris modo. Pari modo et ipsum non sensituum dividendum est quod quidem plantam esse constat, quae per differentiam in herbam, fruticem arbo- remque diffunditur; atque herba quidem ueluti genus in uarias species, in maluam, marubium, ueratrum ceteraque talia diui- 30 datur. Quod si haec sunt spetialissimē species, sub ipsis singu-

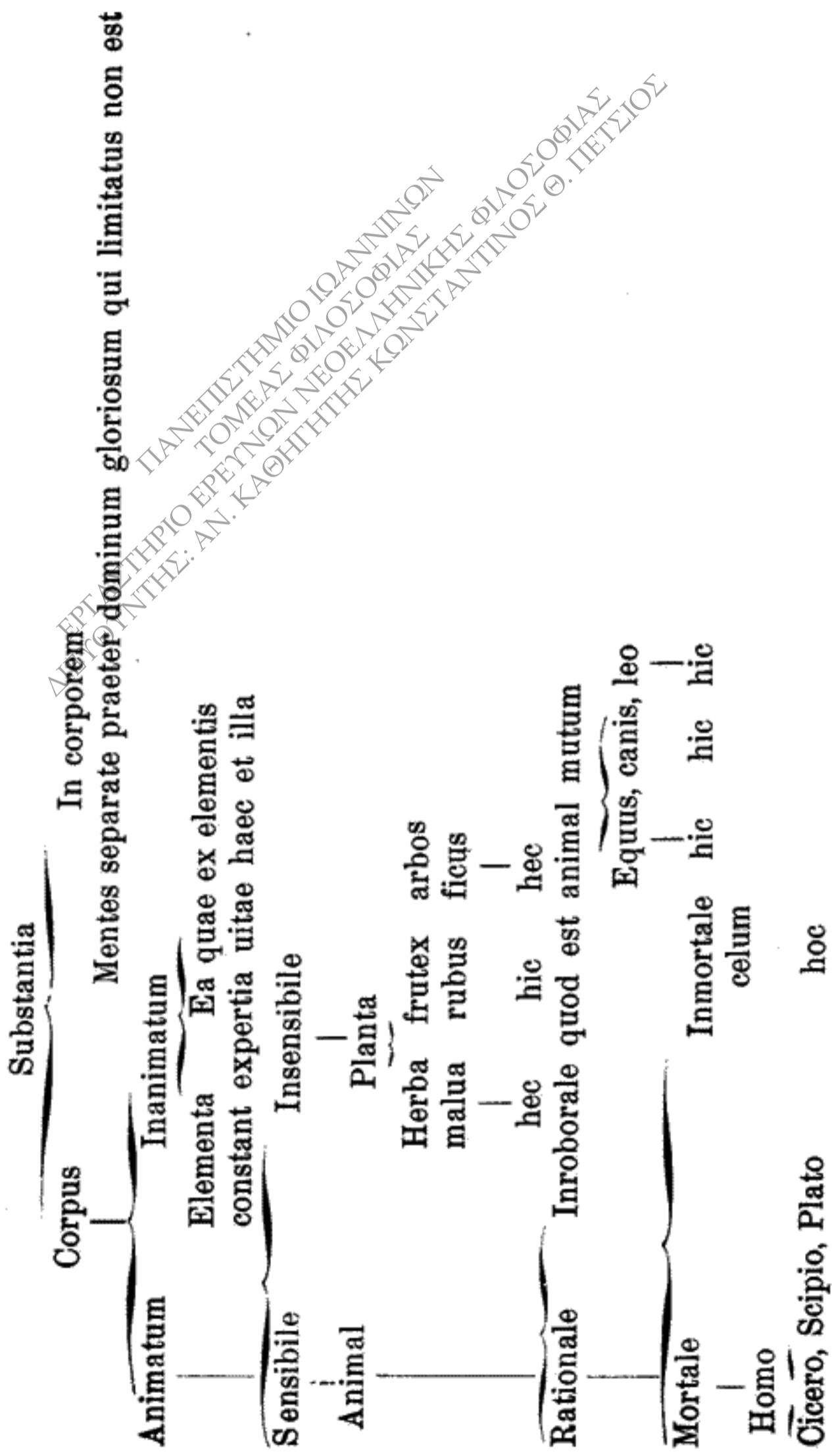
6. et πρόσθετον ἀνωθεν 20. *spesies mu^ltorum* 21. *equus* 22. *specia-
lissime* 24. *equus* 27. *fructicem* 29 (καὶ σ. 184, 3, 19). *diuidatur*

laria collocantur, sub malua haec et illa, sub marubio hoc et illud, et eodem de ceteris modo. Frutex autem in rubum, rosam et tales species per differentias diuidatur quod si eae specialissime sunt, sub ipsis individua continuo collocantur, sub 5 rubo hec et illa, sub rosa hec et illa, et simili de ceteris modo. Arbos etiam uti genus et ipsa suas in species per differentias diffunditur, in nucem, ficum, oliuam, pinum, abietem, ceteraque similis genus, sub quibus si specialissima sunt, individua sunt continuo collacanda, haec nux et illa sub nuce, haec 10 ficus et illa sub ficu et de ceteris modo eodem. Eadem et in non animato agenda sunt. Diuidendum enim et ipsum ut genus per differentias suas in species est, in elementa, in quibus ignem, aerem, aquam, terram et ea quae ex elementis constant: expertia uite qualia sunt minerabilia ipsa, 15 lapides, in quibus stagnum, argentum, aurum, alum, sulphur; id genus et quicquid inter haec cadit et elementa.

¶. 3. Denique de corporis || experite substantia persimilis est per omnia ratio. Secunda enim per differentias ut genus et illa suas in species diuidatur. Has separatas substancias esse 20 constat, quas et mentes et intelligentias appellare solemus, in quibus et in unaquaque specie individuum unum perpetuum est. Excipiatur deus gloriosus, qui quidem illimitatus est ac infinitus et hoc pacto plenius praedicamentum substantiae diudi potest. Aristoteles autem hoc modo distribuisse ipsum uidetur. Substantiam non aliam primam esse dicit, aliam secundum per primam quodvis individuum; per secundam species generaque intelligendo; atque illud quidem primo et propriissimam atque maximam substantiam asserit esse. Species autem et genera non ita substancias esse 25 quamque species, magis substancias quam genera dicit esse.

1. *marubio* πρόσθετον ἐν τῇ φάσι ἐν συνεχείᾳ τοῦ κειμένου, ἔπειται δὲ *rosa* διαγεγραμμένον 2-5. *Frutex - modo* πρόσθετα ἐν τῇ φάσι 7. *diffundatur*

nu^cem 9. *hec* 10. *ceteris* 11. *in^{no} animato* 20. *apellare*

E.Y.ΔπηςΚ.Π
4. Η
IQANNINA 2007

Competit omni substantię in subiecto non esse et si non soli, nam et differentię substantia competit. Competit primę substantiae hoc, aliquid significare: competit etiam omni substantiae ut nihil ipsi contrarium sit et ut non suscipiat 5 in se per latitudinem gradus magisque ac minus substantia sit. Maxime tamen substantię proprium esse uidetur unum idemque ipsam persistere siue mutatione susceptium esse contrariorum. **Et haec** sint satis de substantia dicta.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΖΑΡΟΥ
ΕΠΙΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕλληνικής Φιλοσοφίας
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΖΑΡΟΥ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ

Σελ. οη'. Ἡ σημείωσις 9 πρέπει νὰ λάβῃ τὸν ἀριθμὸν 7 καὶ νὰ προταχθῇ τῆς νῦν 7 (διόρθου 8) καὶ 8 (διόρθου 9).

- » 1 στ. 7 σχολίων ἀντὶ Παλαιολόγου γράφε Ἀργυροπούλου.
Πρόσθες δ' δτι τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Μαδριτείου κώδικος
ἔχει γραφῆ διὰ χειρὸς τοῦ Κωνσταντίνου Λαζαρέως.
- » 3 » 9-10 σχολίων ἀντὶ περιεστηκέναι γράφε περιεστηκέναι
- » 11 » 7 ἀντὶ ἀν γράφε ἀν
- » » 10 » δαπάνῃ γράφε βασάνῳ
- » 14 » 3 » γένοιτο εἴεν γράφε γένοιτο· εἴεν
- » 19 » 22 » ἡμέρᾳ γράφε ἡμέρῃ
- » 20 » 4 » αὐτόν » αὐτόν
- » » 2 σχολίων ἀντὶ δι' αὐτὸν γράφε δι' αὐτὸν
- » 22 » 5 ἀντὶ γὰρ γράφε γὰρ ὅν
- » » 10 » τοσοῦτον γράφε τοιοῦτον
- » 23 » 8 » ἐκείνου καὶ γράφε καὶ
- » 25 » 10 » εἴτ' γράφε εἴτ'
- » 26 » 8 » αὖ » δ' αὖ
- » » 2 σχολίων πρόσθες δ' Ψ: λείπει Ε
- » 27 » 4 » ἀντὶ *NBAM*: ἔοικασιν *A* γράφε *BAM*:
ἔοικασιν *N*
- » 29 » 2 ἀντὶ 1089 γράφε 1098
- » 72 » 21 » οἵους » οἵοις
- » 83 » 2 σχολίων μετὰ τὸ χαρμερπῆ πρόσθες: τοῦ ρ διαγεγραμμένου διὰ γραμμῆς κάτωθεν
- » 107 » 7 σχολίων κάτωθεν ἀντὶ *PMBG* γράφε *PABG*
- » 112 » 12 ἀντὶ πάντη γράφε πάντη
- » 115 » » » » » »
- » 119 » » » Ἡ γράφε Ἡ
- » » 13 » πατὴρ γράφε ὁ πατὴρ κατὰ τὰ τοῦ Ἀγαλλιανοῦ ἐν σ. 289,2
- » 134 » 27 » εἶκουσί γράφε εἶκουσί

- Σελ. 142 στ. 2 τῆς ἐπιγραφῆς ἀντὶ ΛΥΣΙΣ γράφε ΛΥΣΕΙΣ
 » 143 ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι » » »
 » 183 στ. 31 ἀντὶ *Qued* γράφε *Quae*
 » » » *spetialissiēm* γράφε *spetialissimē*
 » 186 ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἀντὶ ΕΠΙΣΤΟΛΑ γράφε ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
 » 189 στ. 4 ἀντὶ 1468 γράφε 1460
 » 190 » 3 ἐπιγραφῆς ἀντὶ Φλωρήντιας γράφε Φλωρεντίας
 » » ἀντὶ 26 Ὁκτωβρίου... 26 Ὁκτωβρίου 1470(;))
 » 191 » 19 » 1470 γράφε 1471. Τακτέα δὲ ἡ ἐπιστολὴ 5
 μετὰ τὴν ἐν σ. 192 ὑπ' ἀρ. 6.
 » 193 » 3 » *iustissimum* γράφε *iustissimum*
 » » 8 » *Ie* γράφε *Te*
 » 195 » τῆς ἐπιστολῆς ὑπ' ἀρ. 9 ἀντὶ *referte* γράφε *referte*;
 » » 7 μετὰ τὸ τέλος τῆς σημειώσεως πρόσθες Ἐξεδόθη δ'
 ἡ ἐπιστολὴ αὗτη τὸ πρῶτον οὐκ ἀνευ πταισηά-
 των ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ *Cappelli* ἐν τῇ *Litte- ratura* τοῦ Ταυρίνου τῆς 1 Δεκεμβρίου 1896.
 » 196 » 9 ἀντὶ *suscipe* γράφε *suscipe*;
 » 197 Τῆς πρὸς Λαζαρέντιον Μέδικον τὸν Μεγαλοπρεπῆ ἐπιστολῆς
 τοῦ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου τὸ αὐτόγραφον, δπερ εἶχεν ἀλ-
 λοτε ὁ μαρκίων *Queux de Saint - Hilaire*, εύρισκεται
 νῦν ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ κ. Περικλεῖ Ἀλεξάνδρου Ἀργυ-
 ροπούλῳ, καθ' ἣ ἔγνώσθη μοι μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν σ.
 196 - 197. Ἐπειδὴ δ' ἐκ τῆς γενομένης ὑπ' ἐμοῦ ἀντιβολῆς
 πρὸς τὸ αὐτόγραφον τοῦτο, εὐγενῶς τεθὲν εἰς τὴν διάθεσίν
 μου ὑπὸ τοῦ κατόχου, ἀπεδείχθη, δτι ἡ ἔκδοσις τοῦ Le-
 grand δὲν εἶχε κατὰ πάντα δρθῶς, ίδίως περὶ τὴν στίξιν,
 παρειςέφρησαν δὲ καὶ εἰς τὴν ἐμὴν ἔκδοσιν παροράματά
 τινα, ἐπαναλαμβάνω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐνταῦθι, ἐκδί-
 δων πιστῶς κατὰ τὸ αὐτόγραφον.

Ioannis Argyropylus: Laurentio suo salutem.

Antonius Rocca Pisanus, vir egregius et mihi
 familiarissimus, meas ad te litteras iure amicitie

impetravit, quibus te ad iusticiam servandam: interficti illius Petri Mastrani iura exequenda hortarer. Hortor itaque te, mi suavissime Laurenti: quem ut in ceteris bonis humanis: sic et in iusticia defendenda nemini tempestatis huiusce homini cedere certe scio: ut hac etiam in causa id agas: quod et in ceteris agere semper consuevisti. Quid enim aliud aut te facere: aut me te admonere hac in causa decet? Tu es equitatis amator. Ego sum utriusque amicus: atque ideo iura illius tuo maxime munere servari percupio. Si pater homicidę conscientius est cedis: cur non ut homicida et ipse lueret penas? Illud igitur inquiratur iusticie lege, conscientiusque si fuerit inventus, obnoxius crimi iudicetur. Plusquam verisimile profecto esse videtur: compulsu patris auctoritateque filium cedem egisse: si uterque: magisque pater: interfictum illum odio tanto persequebatur. At eum patrem quem ita rem gessisse constaret, quis non asseruerit una cum filio et manus ad idem scelus movisse, et mucronem eundem ad eandem necem strinxisse? Illum magis homicidam profecto quam filium, ratione sane primi principii, auctoramenti deliberationisque omnes homines si vera fateri velint uno ore unaque sententia iudicarent. Tu mi Laurenti hac in causa ita agas velim: ut ab universis hominibus plus apud te societatis humanę salus quam nonnullorum hominum valere gratia videatur. Vale perpetuo felix: et me ut soles ama.
Raptim.

Rome, tertio idus februarii.

Σελ. 197 στ. 21 ἀντὶ *Jaannes γράφε Joannes*

» 202 » 3 » capita γράφε capitano, καθ' & ἀπέδειξε νέος
ἕποῦ ἀντιβολή

- Σελ. 202 στ. 11 καὶ 12 - 13 ἀντὶ habbiamo γράφε habbiano.
- » 206 » 18 ἀντὶ τετρακοσιοστῷ γράφε τετρακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ
- « 216 » 3 σχολίων μετὰ τὰς λέξεις σ. 251) πρόσθες καὶ τοῦ Alexandre (Plethon Traité des lois. Ἐν Παρισίοις 1858 σ. 373 κ. ἐ.).
- » 219 - 221. Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ακρδιγαλίου Βησσαρίωνος περὶ λαμβάνεται πλὴν τοῦ Vaticanus graecus 1393 (B) καὶ τοῦ τῆς Vallicelliana CVIII, 5 (Λ) καὶ ἐν τῷ Λαχαρεντιακῷ Plut. LV cod. 13 φ. 1⁶, αἰῶνος ιε', καθ' ὃν καὶ ἔξεδδοθη ὑπὸ τοῦ Bandini Catalogus codicum manuscriptorum bibliothecae Mediceae Laurentianae Τόμ. B' σ. 276 καὶ ἐν τῷ Ἀμβροσιακῷ D 118 inf., φ. 119⁵ κ. ἐ., τοῦ ιε' αἰῶνος. Λαχών δὲ μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν οἰκείων σελίδων, ἐν αἷς ἔξεδδωκε ταύτην τὴν ἐπιστολὴν, καὶ τοῦτον τὸν κώδικα ὑπὸ ὅψιν ὡς καὶ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Bandini, ἐπανεκδίδω αὐτὴν ἐνταῦθα, προσθεῖς εἰς τὰς σημειώσεις καὶ τὰς διαφόρους γραφὰς τοῦ Ἀμβροσιακοῦ (M) καὶ τῆς ἔκδοσεως τοῦ Bandini (Φ). Τὴν δὲ συμφωνίαν ἀπάντων τῶν κωδίκων ἐδήλωσα διὰ τοῦ Π. Σημειωτέον δὲ, δτὶ ἐθεώρησα περιττὸν νὰ σημειώσω παραπεμπτικά τινα σημεῖα καὶ ἀραβικοὺς ἀριθμοὺς ἐν τῷ M, εἰς δὲ οὐδὲν ἀνταποχρίνεται ἐν τῇ Φ. Όμοίως δὲν ἐσημείωσα τὰς ἐν τῷ αὐτῷ κώδικι ἐνίστε υπὸ τῆς πρώτης πιθανῶς χειρὸς ὑπογεγραμμισμένας λέξεις.

Βησσαρίων καρδινάλις Ἰωάννη τῷ Ἀργυροπούλῳ εὖ πράττειν.

Ἄνεγνωμεν δὲ πρὸς τὰς ἐν προοιμίοις τῆς ὑπέρ Πλάτωνος ἀπολογίας ἐνιστάμενος γέγραφχς. Ἐθαυμάσαμεν οὖν, δτὶ πρὸς οὗτω βραχὺν καὶ σαφῆ λόγον ἐλληνικὸν, ζητοῦντα κατ' ἐπιδρομὴν καὶ ἐπιτετμημέ-

1. Ἀνέγνωμεν Φ: ἀνέγνομεν ΒΛΜ

προοιμίοις ΛΜΦ: προοιμίοις ἐκ

τοῦ τὸ πρώτον γραφέντος προοιμείοις Β

νως εί εἴνια τῶν εἰδῶν είσι χωριστὰ ἢ πάντη ἀχώριστα, καὶ, εἰ χωριστὰ, πρότερον καθ' αὐτὰ ὑφεστηκότα ἢ ἐν ἐπινοίαις κείμενα· ἀλλως γάρ ἀν ἐντὸν τὰ Πορφυρίου πρὸς ἔπος ἐκθέσθαι, γνώριμα καὶ παῖσιν ὄντα· τοσοῦτον λόγων πλῆθος ἀντέθηκας, οὐδὲν, ὡς οἶμαι, δέον. "Ἄπερ καὶ ὡς περὶ μεγίστων δὴ τὸν λόγον ποιούμενα οὐ διερρήξαμεν ἀναγνόντες, ὡς αὐτὸς ὑπετίθου, καὶ ἀμφὶ δι οὐδὲν ἀν ἐγίνετο προῦργου διαρρχγέντων· καὶ γάρ δὴ πολλοῖς καὶ πρὸ ἡμῶν ἔγνωσται, ἐν ταῖς δημοσίαις πρὸς τοὺς ἀκροατᾶς ὅμιλοις καὶ ταῦτα σου πολλάκις παρείραντος, εἴτε πρὸς τὸ προκείμενον εἴτε καὶ μὴ, οὐδὲν δεῖ λέγειν. Διερρήξαμεν οὖν αὐτὰ οὐδὲντος· αὐτοὶ δὲ μηδεμίαν, ὡς ὁρᾶς, σχολὴν ἀγοντες φιλοσοφεῖν, φεύγοντες ἀμφὶ τὸ ἐρίζειν καὶ μάτην ἐπιδείκνυσθαι, Θεόδωρον ἔξετάσκει τοὺς λόγους δσον δύνανται προετρέψαμεν καὶ κοινῇ συνδιασκέψασθαι μετὰ σοῦ, εἰ τὰ ἡμῖν είρημένα οὔτ' ἐπὶ τῶν ὄντων οὔτ' ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ἀληθεύει, ὡς φήσι, καὶ ἀμφὶ γυμνασίας λογικῆς ἔνεκκα καὶ ὡς τε ἡ πεισθῆναι ἡ μεταπείσαι ἡμᾶς. 'Ἐκεῖνος μὲν οὖν τὸ κελευσθὲν ἐποίησεν· ἡμεῖς δὲ, ὡς περὶ καὶ πρότερον ταῦτα ἀκηκοότες καὶ εἰδότες, δημως οὐδένα πρὸς σὲ πεποιήμεθα λόγον, δεδιότες μὴ χαλεπήνης διὰ τὸ εύόργιστον, καὶ, περὶ πλείονος ποιούμενοι τὸ εύνοϊκὸν τῆς δοξοσοφίας, οὐδὲν τῆς ἀρχαίας περὶ σὲ διαθέσεως ἡμείψαμεν. Οὕτω καὶ νῦν εὐλαβούμεθα πέμψει σοι τὰ γεγραμένα, οὐκ ἐλπίζοντες ὅμοια'

1. ἔνια Φ: ἔνοια Π εἰσὶ Φ: εἰσὶ ΛΜ: εἰσὶ Β 2. αὐτὰ Φ: αὐτὰ II
ἐπινοίαις ΛΜΦ: ἐπινοίαις ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἐπεινοίαις Β

·/. β α

·/.
4. ἀνθέτηκας καὶ ἐν τῇ φᾳ ἀντέθηκας Μ οἶμαι ΒΜΦ: οἶμαι ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος οἶμαι Λ 5. ποιούμενα ΛΜΦ: ποιούμενα ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ποιούμενον Β 6. προῦργου ἔγραψ: προῦργου Π 8. ταῦτα σου ἔγραψ: ταῦτα σου ΒΛΦ: ταῦτα σοῦ Μ 10. σχολὴν ΛΜΦ: σχολὴν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος σχολῆν Β 11. ἐπιδείκνυσθαι ΒΜΦ: ἐπιδείκνυσθαι ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἐπιδείκρυσθαι Λ 12. θεόδωρον ΛΜΦ: θεόδορον Β 12-13. κοινῇ συνδιασκέψασθαι Φ: κοινῆσεν διασκέψασθαι ΛΜΒ 14. οὔτ' ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ἐν συνεχείᾳ τοῦ κειμένου ΒΜΦ: πρόσθετα ἐν τῇ φᾳ Λ 'Ἐν τῇ φᾳ χειρὶ νεωτέρᾳ Plato 18 Μ γυμνασίας λογικῆς II: ἐν τῇ φᾳ χειρὶ νεωτέρᾳ Bessarion lib. 337 Μ 15. ὥστε ΛΜΒ: ὡς Φ 16. κελευσθὲν ΛΜΒ: κελευθὲν Φ 17. ὅμως ΒΛ: ὅμως ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ὅμως Μ 17-18. χαλεπήνης ΒΛ: χαλαιπίνης Μ: χαλεπήνης Φ 19. τῆς δοξοσοφίας — διαθέσεως ἐν συνεχείᾳ τοῦ κειμένου ΒΜΦ: πρόσθετα ἐν τῇ φᾳ Λ ἡμείψαμεν ΒΛΦ: ἡμίψαμεν Μ οὕτω ΛΜΦ: οὕτω Β

ψυχῆς ἡρεμίᾳ καὶ σὲ οἶσειν, κακίτοι μετρίως τε καὶ πρὸς τὸν λόγον, οὐ τὸν λέγοντας εἰρημένα, καὶ δῆμα σοῦ δέρζαντος. Τοῦτο δὲ οὐ δεινὸν, εἴ τις ἀπολογεῖται κατηγορούμενος, μᾶλλον δὲ τοῦτο μὲν ἀναγκαῖον, ἔκεινο δὲ περιττὸν καὶ μάλισθ' ὅτι καὶ μετὰ πάντας τοὺς ἄλλους ἡμῖν 5 ἐκοινώσω, δέον πρὸ πάντων ἡμῖν, εἰ ἀπ' εὔνοίας, ως φὴς, ἐγεγόνει. Τὸ γὰρ ἀπ' εὔνοίας καὶ πρώτοις καὶ μάνοις τοῖς φιλουμένοις κοινούμεθα.

"Η οὖν ἔφημεν, οὐ πέμπομεν σοι τὰ γεγραμμένα, οὕτ' ἵσως πέμψομεν, εἰ μὴ ἐπαγγέλλοιο πρῶτον ἢ μὴν ἀνευ ἔριδος καὶ χολῆς καὶ διέναι καὶ ἀντειπεῖν, εἰ βούλοιο, καὶ πᾶσαν τῆς ψυχῆς ἀπελάσαι μῆνιν καὶ 10 θυμὸν καὶ χόλον. Τοῦτο δέ φαμεν ως οίδν τε μὲν ἀνθρώπῳ καὶ μέρος τι παθητικὸν ψυχῆς ἔχοντι, σοφῷ δὲ ἄλλως καὶ διὰ τῆς Ἱερᾶς ἡγμένῳ φιλοσοφίᾳς. Εὖ πράττειν.

Σελ. 225 στ. 26 ἀντὶ *Crassatores* γράφε *Grassatores*

- » 226 » 6 σχολίων μετὰ τὰς λέξεις σ. 38-41 πρόσθες· καὶ ὑπὸ Ἀνδρονίκου Δημητρακοπούλου ἐν Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ Μ. Βρετοῦ 1870 σ. 355 κ. ἐ.
- » 232 » 5 ἀντὶ *por* γράφε *per*
- » » » » *intentimo* γράφε *intendimo*
- » » » 6 » *qne* γράφε *qua*
- » » » ἐν τέλει πρόσθες *C[ichus]*
- » 304 » 2 σχολίων μετὰ τὰς λέξεις ὑπὸ τοῦ πρόσθες· *Migne* ('Ελληνικῆς Πατρολογίας Τόμ. *PΞΑ*' σ. 958) καὶ ὑπὸ τοῦ
- » 315 » 11 'Η ἐπιστολὴ 6 μεταθετέα μετὰ τὴν ἐν σ. 316 ἀρ. 7.
- » 316 » 14 ἀντὶ *KAROLOU H'* γράψε *KAROLOU Z'*
- » » » 15 » 1 Ιουνίου γράψε 18 Μαΐου
- » 327 » 19 » *senzia* γράψε *senza*
- » 332 'Η ἐπιστολὴ 2 μεταθετέα μετὰ τὴν ἐν σ. 333 ὑπὸ ἀρ. 3.

-
1. ἡρεμίᾳ ἔγραψα: ἡρεμία Π σὲ ΒΛΦ: σὲ Μ τε ΜΦ: τὲ ΑΒ
 2. σοῦ ΛΜΒ: σου Φ 3. μᾶλλον ΒΜΦ: μᾶλλ(ἐπεται μαλ διαγεγραμμένον)λον Λ
 5. ἐκοινώσω ΜΦ: ἐκοινώσω ΒΛ πρὸ ΜΒΦ: πρὸ ἐκ τὸ πρῶτον γραφέντος περὶ Λ ἡμῖν εἰ ἀπ' ΛΜΦ: ἡμῖν λ ἀπ' Β 6. κοινούμεθα ΜΦ: κινούμεθα ΒΛ 7. ἔφημεν ΜΦ: ἔφαμεν ΒΛ 8. ἐπαγγέλλοιο ΒΜΦ: ἐπαγγέλλοιο Λ καὶ χολῆς ΒΜΦ: καὶ χολῆς Λ 9. ἀντειπεῖν ΛΜΦ: ἀντειπεῖν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἀντειπεῖν Β 10. δέ φαμεν ΜΦ: δὲ φαμὲν ΒΛ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εἰςαγωγή	Σελ.	α'
Τοῦ αὐτοῦ [Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου] Περὶ τῶν ἀγγέλων πρὸς τὴν τοῦ Ἀργυροπούλου γνώμην ἀντιφερόμενον . .	»	ρχ'
Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου χυροῦ Ἰωάννου διδασκά- λου τοῦ Ἀργυροπούλου μονῳδία εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον	»	1
Ἰωάννου τοῦ Ἀργυροπούλου παραμυθητικὸς πρὸς Κων- σταντῖνον τὸν βασιλέα ἐλθόντα ἐκ τῆς Πελοποννήσου καὶ λαβόντα τὰ σκῆπτρα τοῦ Ἰωάννου ἀποθανόντος . .	»	8
Ἰωάννου διδασκάλου τοῦ Ἀργυροπούλου βασιλείας ἢ περὶ βασιλείας πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον τὸν Πα- λαιολόγον	»	29
Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου χυροῦ Ἰωάννου Ἀργυρο- πούλου λόγος παραμυθητικὸς πρὸς τὸν βασιλέα Κων- σταντῖνον ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς ἑαυτοῦ μητρός. . . .	»	48
Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κυροῦ Ἰωάννου διακόνου καὶ ἀρχοντος τῶν ἔκκλησιῶν τοῦ Ἀργυροπούλου ἐπι- στολὴ πρὸς Γεώργιον τὸν Γραπτεζούντιον	»	66
Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν	»	75
Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν	»	76
Τῷ λαμπροτάτῳ καὶ περιφανεστάτῳ μεγάλῳ δουκὶ [Λουκᾶ Νοταρᾶ] Ἰωάννῃς διδάσκαλος Ἀργυρόπουλος συνοπτικώ- τατον περὶ τῆς τοῦ ἀγίου Πνεύματος ἐκπορεύσεως, ἐν ᾧ καὶ ἀνάπτυξις τοῦ δρου τοῦ ἐν Φλωρεντίᾳ γεγενημένου	»	107
Ἰωάννου τοῦ Ἀργυροπούλου τοῦ κριτοῦ τοῦ δημοσίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν μακαριώτατον πάπαν κυρο- Νικόλαον	»	129
Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου χυροῦ Ἰωάννου τοῦ Ἀργυ- ροπούλου λύσις ἀποριῶν καὶ ζητημάτων τινῶν ἀπερ ἐζή- τησέ τις τῶν ἐν τῇ κατὰ Κύπρον φιλοσόφων καὶ ἰστρῶν.	»	142

'Ιωάννου διακόνου τοῦ Ἀργυροπούλου προλεγόμενα εἰς τὰ τῆς ῥητορικῆς προγυμνάσματα	Σελ. 175
Compendium de regulis et formis ratiocinandi per Iohannem Argyropulum ex omnibus regu- lis breviter excerptum atque compositum gra- tia Phyllippi Valerii discipuli sui	» 181
'Ιωάννου Ἀργυροπούλου ἐπιστολαὶ	» 187
1. Πρὸς Νικόδημον Τραγκεδίνην σ. 187.—2. Πρὸς τὸν αὐτὸν σ. 188.— 3. Πρὸς τὸν δοῦκα Μεδιολάνου Φραγκίσκον Σφόρτσαν σ. 189.—4. Πρὸς τὸν καρδινάλιον Βησσαρίωνα σ. 190.—5. Πρὸς Λαυρέντιον Μέδικον τὸν Μεγαλοπρεπῆ σ. 191.—6. Πρὸς τὸν αὐτὸν σ. 192.—7. Πρὸς τὸν αὐτὸν σ. 193.—8. Πρὸς τὸν αὐτὸν σ. 194.—9. Πρὸς τὸν δοῦκα Μεδιολάνου Γαλεᾶτσον Μαρίαν Σφόρτσαν σ. 195.—10. Πρὸς Λαυρέντιον Μέδικον τὸν Μεγαλοπρεπῆ σ. 196.—11. Πρὸς Λαυρέντιον Μέδικον τὸν Μεγαλοπρεπῆ σ. 197.—12. Πρὸς Δομένικον Ῥοδόρεον καρδινάλιον Ταυρίου σ. 198.	» 188
'Ισαακίου Ἀργυροπούλου ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν δοῦκα Με- διολάνου Γαλεᾶτσον Σφόρτσαν	» 202
Φραγκίσκου Φιλέλφου ἐπιστολαὶ πρὸς Ἰωάννην Ἀργυρό- πούλον	» 204
1. Ἐκ Μεδιολάνου, 13 Ἀπριλίου 1441, σ. 204.—2. Ἐκ Μεδιολάνου, 5 Νοεμβρίου 1457, σ. 206.—3. Ἐκ Μεδιολάνου, 13 Νοεμβρίου 1457, σ. 207.—4. Ἐκ Μεδιολάνου, 26 Φεβρουαρίου 1458, σ. 209.—5. Ἐκ Μεδιολάνου, 4 Οκτωβρίου 1458, σ. 210.—6. Ἐκ Μεδιολάνου, 11 Οκτωβρίου 1466, σ. 210.—7. Ἐκ Μεδιολάνου, 22 Ιουνίου 1469, σ. 214.—8. Ἐκ Μεδιολάνου 18 Ιουλίου 1474, σ. 214.—9. Ἐκ Βο- νιωνίας, 30 Ιουνίου 1475, σ. 215.—10. Ἐκ Μεδιολάνου, 21 Αὔγουστου 1475 (Εἰαγωγῆς σ. νζ' σημ. 2).	» 206
Διαφόρων ἐπιστολαὶ πρὸς Ἰωάννην Ἀργυρόπούλον	» 216
1. Μιχαὴλ Ἀποστόλη Ἀργυροπούλῳ σ. 216.—2. Τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννη Ἀργυροπούλῳ σ. 218.—Βησσαρίωνος καρδιναλίου σ. 219.— Δονάτου Ἀτζαιώλη σ. 222.—5. Τοῦ αὐτοῦ σ. 223.—6. Ἰακώβου Πικκολόμινη καρδιναλίου Ηαβίας σ. 224.	» 216
Μιχαὴλ Ἀποστόλη τοῦ Βυζαντίου προσφώνημα εἰς τὸν αὐτοῦ διδάσκαλον Ἰωάννην τὸν Ἀργυρόπούλον δτε ἡρ- ξατο διδάσκων προτροπῇ βασιλέως ἐν τῷ τοῦ Ξενῶνος καθολικῷ μουσείῳ	» 227
'Ἐπιστολὴ τοῦ δουκὸς Μεδιολάνου Γαλεᾶτσον Σφόρτσα 'Ισαακίῳ Ἀργυροπούλῳ	» 232
'Ιάνου Λασκάρεως Ῥυδακηνοῦ ἐπίγραψμα εἰς Ἀργυρό- πούλον τὸν φιλόσοφον	» 233

Τοῦ τιμιωτάτου δικαιοφύλακος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας χυρίου Θεοδώρου τοῦ Ἀγαλλικνοῦ Ἀνασκευὴ τοῦ ὑπέρ τῆς δόξης Λατίνων βιβλίου Ἰωάννου τοῦ Ἀργυροπούλου	» 234
'Επιστολὴ ἐν αἷς γίνεται λόγος περὶ τῶν Ἀργυροπούλων Ἰωάννου καὶ Ἰσαάκιου.	» 304
1. 'Επιστολὴ Κωνσταντίνου Λασκάρεως Ἰωάννη Πάρδῳ σ. 304.— 2. 'Επιστολὴ Θεοδώρου Γαζῆ Φραγκίσκου Φιλέλφῳ σ. 307.—3. Φραγ- κίσκου Φιλέλφου πρὸς Πέτρον Περδεόνην σ. 312.—4. Δονάτου Ἀτζαϊ- ώλη πρὸς Ἱάκωбον Ἀμμανάτην Πικκολόμινην καρδινάλιον Παβίας σ. 313.—5. Πάπα Καλλίστου Γ' πρὸς τὸν δοῦκα Μεδιολάνου Φραγκί- σκον Σφόρτσαν σ. 314.—6. Φραγκίσκου Φιλέλφου πρὸς Δονάτον Ἀτζαϊ- ώλην σ. 315 — 7. Φραγκίσκου Φιλέλφου πρὸς Θωμᾶν ἰατρὸν τοῦ βα- σιλέως Καρόλου Ζ' σ. 316.—8. Δονάτου Ἀτζαϊώλη πρὸς τὸν δοῦκα Μεδιολάνου Φραγκίσκον Σφόρτσαν σ. 318. — 9. Δονάτου Ἀτζαϊώλη πρὸς Νικόλαον Περρότην σ. 318. — 10. Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς Ἱακώ- βου Ἀτζαϊώλη πρὸς Βεσπασιανὸν da Bisticci σ. 319. — 11. Ἀπόσπα- σμα ἐπιστολῆς Ἱακώβου Ἀτζαϊώλη πρὸς Βεσπασιανὸν da Bisticci σ. 320. — 12. Ἱακώβου Ἀμμανάτη Πικκολόμινη ἐπισκόπου Παβίας πρὸς τὸν καρδινάλιον Βησσαρίωνα σ. 320. — 13. Πάπα Σίξτου Δ' πρὸς τὸν δοῦκα Μεδιολάνου Γαλεάτσον Σφόρτσαν σ. 321. — 14. Καρδιναλίου Βησσαρίωνας πρὸς τὸν δοῦκα Μεδιολάνου Γαλεάτσον Σφόρτσαν σ. 322.— 15. Φ. Γονζάγα καρδιναλίου Μαντούης πρὸς τὸν δοῦκα Μεδιολάνου Γα- λεάτσον Σφόρτσαν σ. 323. — 16. 'Ροβέρτου de Sanseverino πρὸς τὸν δοῦκα Μεδιολάνου Γαλεάτσον Σφόρτσαν σ. 325. — 17. Γαλεάτσου Σφόρτσα δουκὸς Μεδιολάνου πρὸς Ἀντώνιον Anguissole de Placentia σ. 326. — 18. Γαλεάτσου Σφόρτσα δουκὸς Μεδιολάνου πρὸς τὸν Ga- lassio de Galassiis σ. 327. — 19. Γαλεάτσου Σφόρτσα δουκὸς Με- διολάνου σ. 328.—20. Φραγκίσκου Φιλέλφου πρὸς Λαυρέντιον τὸν Μέ- δικον σ. 328. — 21. Ἱακώβου Ἀμμανάτη Πικκολόμινη καρδιναλίου Παβίας πρὸς Λαυρέντιον Μέδικον σ. 329.	
'Αποφάσεις τῆς αὐθεντείας τῆς Φλωρεντίας περὶ Ἰωάννου 'Αργυροπούλου	» 331
1. 5 Ὁκτωβρίου 1458 σ. 331. — 2. 23 Ἰουλίου 1471 σ. 332. — 3. 21 Ὁκτωβρίου 1466 σ. 333. — 4. 8 Νοεμβρίου 1471 σ. 339.	
'Επίμετρον	» 340
1. 'Επιστολὴ Γαλεάτσου Σφόρτσα δουκὸς Μεδιολάνου πρὸς Ἰωάννην 'Αργυρόπουλον σ. 340. — 2. 'Επιστολὴ τοῦ αὐτοῦ πρὸς Ἰσαάκιον 'Αργυρόπουλον σ. 341. — 3. 'Επιστολὴ τοῦ αὐτοῦ πρὸς Ambrosino de Longignana σ. 341.—4. 'Επιστολὴ τοῦ αὐτοῦ πρὸς Ἰσαάκιον 'Αρ- γυρόπουλον σ. 342.	
Παροράματα καὶ προσθήκαι.	» 343

ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΝ ΤΩ ΚΕΙΜΕΝΩ

Πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου ἐν φ. 213 ^ε τοῦ ὑπ' ἀρ. 1908 κώδικος τῆς ἐν Παρισίοις Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης	Σελ. 1γ'
Πανομοιότυπον τῆς γραφῆς τοῦ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου ἐν φ. 173 ^α τοῦ αὐτοῦ κώδικος	» 1γ'
'Ο Ἰωάννης Ἀργυρόπουλος κατὰ τὸν λατινικὸν κώδικα 1. τοῦ Pluteus LXXXIV τῆς Λαυρεντιακῆς βιβλιοθήκης	» ξε'
'Ο Ἰωάννης Ἀργυρόπουλος κατὰ τὴν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ εἰκόνα	» ξι'
'Ο Ἰωάννης Ἀργυρόπουλος κατὰ τὴν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν Ἑλληνικῶν κωδίκων τῆς Βιέννης εἰκόνα	» ξζ'
'Ο Ἰωάννης Ἀργυρόπουλος κατὰ τὴν παρὰ τῷ Ἰσαάκ Bullart εἰκόνα	» ξη'
Σφραγὶς Ἰωάννου Ἀργυροπούλου κάτωθεν ἐγγράφου πρὸς Γαλεᾶτον Σφόρτσαν ἐν τῷ ἀρχείῳ Μεδιολάνου . . .	» ξη'
'Επιγραφὴ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ τάφου Ἰωάννου τινὸς Ἀρ- γυροπούλου	» η'
Τὸ οἰκόσημον τοῦ φαναριωτικοῦ οἶκου τῶν Ἀργυροπούλων. Εἰκὼν τοῦ μεγάλου διερμηνέως Ἰακώβου Ἀργυροπούλου ἔξι ἐλαιογραφίας παρὰ τῷ κ. Θρασυβούλῳ Περικλέους Ἀργυροπούλῳ	» ριβ'
	» ριε'

Πίνακες δλοσέλιδοι.

Πίναξ Α'. Αὐτόγραφος λατινικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου	» ρκς'
Πίναξ Β'. Εἰκὼν τοῦ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου διδάσκον- τος ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Ξενώνος	» ρκς'
Πίναξ Γ'. Εἰκὼν τοῦ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου κατὰ τὸν Παῦλον Ἰόδιον	» ρκς'
Πίναξ Δ'. Εἰκὼν τοῦ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου ὑπὸ τοῦ Δομινίκου Ghirlandajo	» ρκς'
Πίναξ Ε'. Εἰκὼν τοῦ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου ἐν τῇ Ἀμ- βροσιακῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Μεδιολάνου	» ρκς'
Πίναξ Ζ'. Πανομοιότυπον Μαρκιανοῦ κώδικος 407 φ. 2 ^α	» ρκς'
Πίναξ Ζ'. Πανομοιότυπον Μαρκιανοῦ κώδικος 407 φ. 8 ^α	» ρκς'

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: AN. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

E.Y.ΔημΚ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007